

camping Cres & Lošinj

...the finest camping in Croatia

Camping Cum Cane

Thomas Smith je nekoč dejal: "Svoboda vsakega posameznika se konča pri svobodi drugega posameznika". Pogosto kakšni lastniki psov pričakujejo preveč razumevanja od okolice. Dobrobit njihovih psov jim je pomembnejša od dobrobiti njihovih bližnjih. Posledice takšnega obnašanja so daljnosežne.

Navajamo nekaj primerov, ki so se zgodili v kampu Slatina na otoku Cresu na Hrvaškem leta 2006, in to v obdobju dveh tednov!

Neka lastnica ni imela svojega lovskega psa nikoli na vrvici. Po nekaj dneh se je pes zakadil v ovce, ki so bile na paši in jih nagnal v morje. Ob tem se je nekaj ovc v paničnem teku po ostrem kamenju poškodovalo. Poskusite se za nekaj trenutkov postaviti v kožo kmeta. Ta kmet nima ničesar drugega, kot samo te ovce. In on vidi to zgodbo tako, da so se tukaj pojavili bogati gosti kampa in mu uničili še tisto malo lastnine, kar jo ima. Poskus, da bi lastnico psa prepričali, da bi se dala nesreči izogniti, če bi bil pes na vrvici, niso naleteli na plodna tla. Dva dni kasneje je pes ponovno prosto tekel po kampu, «obiskoval» druge pse, če jim je bilo to všeč ali ne.

Neka starejša ženska je težko hodila po strmi poti do plaže. Nenadoma je iz parcele skočil pes mešanec in začel veselo skakati po njej. Lastniki, ki so mirno sedeli ob svojem žaru, so starejši gospe samo zavpili: „Ne bojte se, samo igrati se želi!“. Vendar je gospa padla in se poškodovala, da niti ne govorimo o tem, kako se je ustrašila. Neka druga družina je svojega rottweilerja pustila, da se je celo noč prosto sprehajal. Hodil je do drugih psov, ki so bili lepo v svojih boksih in le-ti so seveda začeli lajati. Ko so naslednji dan lastnika na to opozorili, je dejal: „Da, ponoči mu je bilo prevroče in ga nisem mogel pustiti v šotoru“. Predlog, da bi svojega psa zavezal na vrvico izven šotora, je nemudoma zavrnil. Nek drugi lastnik je svojega psa ovčarja, ki je do vsakega mimoidočega kazal izrazito napadalno in agresivno vedenje, vodil na sprehod skozi neprehidno grmičevje. Lastnik je težko krotil psa, ki ga je močno vlekel naprej. Pes ga je dobesedno vlekel za sabo. Lastnik je ob vsakem srečanju z mimoidočim v bližini poiskal kakšen drog, okoli katerega je potem večkrat ovil vrv. Ko so ga na to opozorili, je odgovoril: „Ravno zato grem na sprehod vedno takrat, ko ni nikjer nikogar“.

Težavni pa niso samo veliki psi. Številni lastniki manjših psov le-tem nudijo številne privilegije, saj izhajajo iz tega, da manjši pes večjemu ne more ničesar narediti in da drugi enostavno morajo prenašati konstantno lajanje. Vpitje „Daj se že enkrat pomiri, Floki!“ je pogosto samo alibi, prazna beseda brez kakršnega koli učinka. Tudi lastniki pozabljajo, da

www.camps-cres-losinj.com

JADRANKA KAMPOVI d.o.o. Dražica 1, 51550 Mali Lošinj // Tel +385 51 661 124 // Fax +385 51 232 202
CAMPING SLATINA 51 556 Martinšćica // Tel +385 51 574 127 // Fax +385 51 574 167 // E-mail: info@camp-slatina.com
CAMPING BIJAR 51554 Osor // Tel +385 51 237 147 // Fax +385 51 237 027 // E-mail: info@camp-bijar.com
CAMPING CIKAT 51 550 Mali Lošinj // Tel +385 51 232 125 // Fax +385 51 231 708 // E-mail: info@camp-cikat.com

camping Cres & Lošinj

...the finest camping in Croatia

med psi veljajo določena pravila. Renčanje, določena drža telesa in lajanje se – podobno kot pri ljudeh – «razume kot provokacijo», ki je določeni posamezniki ne bodo dovolili. Krivdo za reakcijo večjega psa ne prevzame on sam, temveč tisti pes, ki se je upiral in ki je kršil določena pravila. Že samo določena drža telesa ali pogled, ki fiksira, lahko na drugi strani izzove beg ali napadalno obnašanje. Kot lastnik psa morate poznati določene signale.

Tu je potrebno vzeti v obzir tudi dejstvo, da so tudi psi en drugemu bodisi simpatični bodisi ne. In zahtevajo svojo pravico, da se jih (med drugim) pusti na miru. Seveda je možno tudi to, da je pes, ki ni na vrvici, do drugega psa pristopil zgolj z dobrimi nameni in da se z njim želi le igrati. Če tedaj pride do prepira, bo lastnik psa, ki ni na vrvici, pogosto krivdo prevalil na lastnika psa na vrvici, in sicer z razlago, da je imel njegov pes popolnoma miroljubne namene.

Namreč, predvidel je, da drugi pes ni želel zblížanja in da je to tudi pokazal z ustreznimi signali. Vendar pa si dandanes številni psi ne znajo več razlagati signale, ki jim jih pošiljajo pripadniki njihove vrste in se ne znajo obnašati v skladu z njimi. To je ena od usodnih posledic napačnega razumevanja vzgoje mladičev, personaliziranih igric z mladički in splošnega nenaravnega obnašanja do psov. Če se psu v času vzgoje in v kasnejših fazah ne ponudi priložnosti, da bi se naučil spoštovati «kritično distanco», bo kasneje vedno znova delal težave. Kdor ima psa, ki nekontrolirano teče proti nepoznamim ljudem in psom, pa tudi če ga ženejo zgolj miroljubni nameni, bi ga lastnik moral privezati in se tako izogniti morebitnim konfliktnim situacijam.

Pomembno je spodbujati naravno obnašanje, bodisi da gre za vzgojo, socialno integracijo ali tudi varnost drugih. Na drugi strani je potrebno izkoristiti pasjo sposobnost prilagajanja in se tako izogniti nevarnemu in motečemu obnašanju. Psi se lahko naučijo (in ob tem ne izgubljajo na kakovosti življenja), kako ne napadati ljudi in druge pse; in lovski psi res ne rabijo lulati ravno po gumah osebnega avta ali po sosedovem šotoru.

Sodobna vzgoja psov ponuja ustrezni know-how. Vendar je potrebno razumeti, da tam, kjer ni razumevanja, tudi ne gre pričakovati sprememb. Večina lastnikov psov živi v prepričanju, da je njihov pes dobro vzgojen, neproblematičen in da nikakor ni nevaren. Vsi zelo dobro poznamo besede: „Moj pes ne bo nič naredil“. Vendar je realnost malo drugačna. Pri psu nevarnosti ne moremo nikoli povsem izključiti. Če izhajamo iz tega dejstva, moramo ponuditi odgovore na vprašanja o pravilih in obveznostih. Zato je potrebno ukrepati na vse možne načine, da bi se izognili nesrečam. V prvi vrsti pa v kampu, kjer se živi eden ob drugim in kjer parcele niso ograjene.

www.camps-cres-losinj.com

JADRANKA KAMPOVI d.o.o. Dražica 1, 51550 Mali Lošinj // Tel +385 51 661 124 // Fax +385 51 232 202
CAMPING SLATINA 51 556 Martinšćica // Tel +385 51 574 127 // Fax +385 51 574 167 // E-mail: info@camp-slatina.com
CAMPING BIJAR 51554 Osor // Tel +385 51 237 147 // Fax +385 51 237 027 // E-mail: info@camp-bijar.com
CAMPING CIKAT 51 550 Mali Lošinj // Tel +385 51 232 125 // Fax +385 51 231 708 // E-mail: info@camp-cikat.com

camping Cres & Lošinj

...the finest camping in Croatia

Iz pravnega in moralnega vidika ni pravilno, da lastniki svojim psom dajejo preveč svobode in da zavestno tvegajo, da bodo njihovi psi nekoga motili, ogrozili ali poškodovali. Tveganja so v končni fazi velika in lahko pripeljejo tudi do trajne telesne invalidnosti in smrti. V tem kontekstu ni potrebno govoriti samo o pravicah človeka in da se mu ne sme škoditi, temveč tudi o njegovi pravici, da ga je strah.

Tudi tisti pes, ki je na kratki vrvici, ima le pogojno pravico do teh osnovnih pravic. Celo kadar je na vrvici, ostane del tveganja. Glede tega preostalega tveganja je družba precej velikodušna do lastnikov psov, in kljub temu, da obstaja splošna obveznost, da mora biti pes na vrvici. Tega ne bi smeli pozabiti! Če lastniki psov svojo okolico obremenjujejo v večji meri, kot je ostalo tveganja, se ne smejo čuditi, če okolica reagira občutljivo. Zato ne bi bilo samo primerno, temveč bi bilo tudi modro se obnašati v skladu s pravico do največje možne varnosti (v skladu s človekovo presojo). Najbolj varen pa je seveda samo tisti pes, ki je na vrvici.

Zato je mnenje, da psi, ki se jih v določenih situacijah priveže na vrvico, živijo bedno in grozno življenje, navadna pravljica. Takšni argumenti imajo pogosto podlago v lastni nesposobnosti, da bi psa vzgojili in ga imeli tako, kot je zaželeno. Neka raziskava pravi, da gre v prvi vrsti za takšne ljudi, ki se ali zelo malo ali pa se s svojim psom ne ukvarjajo interaktivno, ki vrvico kategorično zavračajo, in to pogosto pokažejo tako, da vrvico niti ne nosijo s seboj. Ravno psi takšnih lastnikov so pogosto nezadovoljni in zato svoje nadomestilo iščejo pri drugih psih in ljudeh.

In točno tukaj se pojavi druga težava. Številni lastniki psov pogosto svojega psa vsiljujejo drugim ljudem in lastnikom. Brez predhodnega dovoljenja z druge strani pustijo, da se pes mirno zažene v mimoidočega. To se lahko konča dobro ali pa tudi ne. Vendar to ni usodno. Usodno je to, da nima nihče pravico, da proti volji nekoga drugega vsiljuje komu svoj način ravnanja s psom. Nihče nima pravice nevarnost preložiti na druge ljudi in pse.

Pomislimo, kaj vse se lahko zgodi, ko spustimo psa, da prosto teče do drugih psov. Ta drugi pes je lahko star, bolan ali okreva po kakšni bolezni. Že hitro ustavljanje, ki je reakcija na prijaznega psa, ki teče, lahko po operaciji pripelje do paralize ali exitusa. Če govorimo o boječem psu, lahko takšno vsiljivo srečanje izzove ponovitev obnašanja in uniči rezultate večmesečnega dela na preobčutljivosti. Psi, ki niso na vrvici, lahko pogosto nadlegujejo ali napadajo psice, ki se gonijo. V takšnih primerih prihaja do neželenih brejosti, ki so zelo problematične pri rasnih psih in ki so delno povezane s finančnimi izgubami.

Tu bi bilo potrebno razmisliti o načelu krivde. Dejstvo je, da vsak odgovarja za svojega psa! Kdor svojega psa pusti prosto teči na krajih, kjer so tudi drugi psi in ljudje, neodgovorno

www.camps-cres-losinj.com

JADRANKA KAMPOVI d.o.o. Dražica 1, 51550 Mali Lošinj // Tel +385 51 661 124 // Fax +385 51 232 202
CAMPING SLATINA 51 556 Martinšćica // Tel +385 51 574 127 // Fax +385 51 574 167 // E-mail: info@camp-slatina.com
CAMPING BIJAR 51554 Osor // Tel +385 51 237 147 // Fax +385 51 237 027 // E-mail: info@camp-bijar.com
CAMPING CIKAT 51 550 Mali Lošinj // Tel +385 51 232 125 // Fax +385 51 231 708 // E-mail: info@camp-cikat.com

camping Cres & Lošinj

...the finest camping in Croatia

ignorira pravice drugih. Kaj lahko tu storimo? Kdor sreča mimoidočega, tekača, kolesarja ali kakšnega drugega lastnika psa, bi moral reagirati na naslednji način:

Že na daleč je potrebno psa, ki ni privezan, vzeti k sebi, stati z njim na robu poti, ga na kratko privezati in čakati, da gre drug pes mimo. Psa odvežemo šele ko je oseba, ki smo jo srečali, dovolj daleč. Vse to je potrebno narediti tudi če imamo poleg sebe svetovnega prvaka v ubogljivosti ali športu, saj tega drug pes ne ve in ima morda že kakšne slabe izkušnje. Ne glede na to ima tekač pravico, da se psa boji. Zato moramo biti razumevajoči. Videli boste, da si bo tisti na drugi strani v večini primerov oddahnil in se Vam zahvalil. Pogosto boste slišali tudi kakšno pohvalno pripombo, kot na primer „Kako Vas ta pes uboga“. S tem enostavnim načinom obnašanja boste lahko veliko pripomogli k sprejemanju lastnikov psov v družbi. Vaš pes pa se bo v nekaj tednih naučil, da bo, kadar bo šel kdo mimo njega, sam prišel do Vas in sedel.

Kar se tiče srečanja psov, velja takšen nasvet: kadar srečate drugega lastnika psa, bi ga morali, še preden pride do srečanja psov, vprašati, če si želi, da se psa srečata in ali pričakuje kakšne težave. Da boste mirni, naj oba psa med pozdravljanjem ostaneta privezana. Posamezni signali v njunem obnašanju bodo dali vedeti, ali bo vaše srečanje najverjetneje (!), minilo brez težav ali ne (če Vaš pes postane na vrvici nasilen, to ni izgovor, temveč morate takšno nepravilno obnašanje kar hitro popraviti).

Če še enkrat ponovimo: kakorkoli že pogledamo, iz moralnega, pravnega pa celo iz stališča obnašanja živali, je neodgovorno jemati si pravico, da imamo psa vedno brez vrvice in da drugim psom in ljudem vsiljuje srečanja. Spoštovanje pravic drugih in pa tudi odločitev, da imamo pse tako, da drugim nismo nevarni, podpira idejo o občasnem imetju psa na vrvici. Zato mi tudi ne govorimo o «prisilnem imetju psa na vrvici», temveč o «obvezi, da imamo psa na vrvici», ki ima podlago v osnovnih pravicah in ki bi morale biti same po sebi razumljive in prostovoljne.

Pse bi zato morali povsod vsaj občasno imeti na vrvici. Izjema so temu namenjeni ograjeni travniki za pse, kjer lahko prosto tečejo. So to pesimistične napovedi za pse in njihove lastnike? Nikakor ne! Na drugi strani se vedno najde priložnost, da psu na ustreznem območju dovolite prosto tekanje, vendar pod pogojem, da je lastnik pri srečanju z drugimi pripravljen psa poklicati k sebi in ga za kratek čas privezati. Poleg tega obstajajo raztegljive vrvice, ki nudijo psu prosto gibanje od celo 5 do 8 metrov. Lahko s psom tudi kolesarite (podaljšek za tek ob kolesu), lahko greste s psom na ohlapni vrvici teči, pes lahko vozi voziček ali sani za pse (Sacco) in da se mu, last but not least, na športnih območjih, namenjenih za pse, omogoči dovolj tekanja in gibanja.

www.camps-cres-losinj.com

JADRANKA KAMPOVI d.o.o. Dražica 1, 51550 Mali Lošinj // Tel +385 51 661 124 // Fax +385 51 232 202
CAMPING SLATINA 51 556 Martinšćica // Tel +385 51 574 127 // Fax +385 51 574 167 // E-mail: info@camp-slatina.com
CAMPING BIJAR 51554 Osor // Tel +385 51 237 147 // Fax +385 51 237 027 // E-mail: info@camp-bijar.com
CAMPING CIKAT 51 550 Mali Lošinj // Tel +385 51 232 125 // Fax +385 51 231 708 // E-mail: info@camp-cikat.com

camping Cres & Lošinj

...the finest camping in Croatia

Da imamo psa občasno na kratki vrvici (do 1,5m) in na raztegljivi vrvici (največ 8 do 10 m) je nekaj, kar se lahko od psa zahteva in hkrati pomeni veliko socialno obogatitev, vendar pod pogojem, da ga je lastnik navadil, da ga njegov pes veselo in motivirano spremlja! Torej, pomembne so tri stvari:

psa je potrebno pravilno vzgajati, in sicer še kot mladička;
s psom se je potrebno ustrezno ukvarjati in v ustreznem obsegu;
spoštovati osnovne pravice drugih ljudi in psov.

Glavni razlog, zaradi katerega lastniki psov vedno znova izzivajo interesne konflikte, je aroganca in nesramno obnašanje, zaradi katerega imajo drugi ljudje in psi težave in so v nevarnosti. Obnašanje lastnikov psov mora biti sprejemljivo za družbo, kar je predpogoj za sprejemljivo koeksistenco v družbi.

Prof. Ekard Lind, Graz, marec 2007

www.camps-cres-losinj.com

JADRANKA KAMPOVI d.o.o. Dražica 1, 51550 Mali Lošinj // Tel +385 51 661 124 // Fax +385 51 232 202
CAMPING SLATINA 51 556 Martinšćica // Tel +385 51 574 127 // Fax +385 51 574 167 // E-mail: info@camp-slatina.com
CAMPING BIJAR 51554 Osor // Tel +385 51 237 147 // Fax +385 51 237 027 // E-mail: info@camp-bijar.com
CAMPING CIKAT 51 550 Mali Lošinj // Tel +385 51 232 125 // Fax +385 51 231 708 // E-mail: info@camp-cikat.com